

Kasvatus- ja opetuspalveluiden arviointikertomus vuodelta 2023

KASOPLTK 29.08.2024 § 106

224/00.03.00/2024

Kunnanvaltuusto 3.6.2024 pitämässään kokouksessa pyysi arviointikertomuksessa julkituoduista huomioista kirjalliset vastaukset erikseen lautakunnilta omiin osuuksiinsa sekä kunnanhallitukselta omaansa.

Kasvatus- ja opetuspalvelut ovat vuodesta 2023 alkaen kunnan suurin kuluerä, mutta myös merkittävä vetovoimatekijä. Oppilasmäärän vähentyessä tulee kiinnittää huomiota siihen, että kulut eivät kasva. Lisäksi on huomioitava varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutos.

Tarkastuslautakunta on huolissaan lasten tehostetun tuen tarpeen lisääntymisestä, joka on huomioitava myös valtakunnallisella tasolla. Huolta herättää myös nuorten ja henkilöstön jaksaminen.

- 1) Lasten ja oppilaiden tukimuodot (yleinen, tehostettu ja erityisen tuki) määritellään laissa. Lapsi ja oppilas ovat oikeutettuja saamaan tarvitsemaansa tukea. Tältä osin on tulossa lainsäädäntömuutoksia, jotka astuvat voimaan 1.8.2025.
- 2) Asikkalan kunnassa on erityisen tuen oppilaiden päätöksiä enemmän kuin tehostetun tuen oppilaspäätöksiä
  - Henkilöstöä on ohjeistettu arvioimaan annettuja tukitoimia pedagogisen arviointilomakkeen avulla.
  - Erityiseen tukeen ei voi siirtää oppilasta ennen kuin hän on ollut tehostetun tuen piirissä
  - Pienryhmään siirtyminen edellyttää erityisen tuen päätöstä. Pienryhmien kokoonpanoa tulee suunnata enemmän käyttäytymisen haasteisiin ja oppimisen tukea tulee tarjota yleisopetuksen luokissa.
  - Oppilas voidaan jättää luokalle, mikäli hän saa vuosiluokan suorituksesta hylätyn jossakin oppiaineessa tai yleisen huonon koulumenestyksen takia.
- 3) Keskeinen tavoite opetuspalveluissa lkv 2024-2025 on oppilaiden sitoutumisen lisääminen koulu yhteisössä. Jotta me voimme tukea lasten ja nuorten jaksamista, tulee meidän seurata poissaoloja, ja puuttua niihin ajoissa. Huoltajat tarvitsevat ohjausta ja tukea heidän kasvatusvastuustaan.
- 4) Henkilöstön hyvinvointia tukee parhaiten se, että a) yksiköissä on riittävä henkilöstömäärä, b) päiväkoteihin ja kouluihin annetaan työrauha ja luottamus siihen, että yksiköt hoitavat annetut tehtävänsä.
- 5) Eri palvelualueiden yhteistyönä olemme laatineet Lasten ja nuorten hyvinvoinnin vuosikellon, johon on kirjattu kaikki keskeiset toimet ja periaatteet lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi

Tarkastuslautakunta on edelleen erittäin huolissaan kasvatus- ja opetuspalveluiden menojen voimakkaasta kasvusta sekä

budjettiylityksestä jo toisena vuotena peräkkäin. Tarkastuslautakunta edellyttää, että talouden toteumaa seurataan aktiivisesti ja ryhdytään ajoissa toimenpiteisiin, ettei talousarvioylityksiä tapahdu jatkossa.

- 1) Talouden toteuman seuranta tapahtuu säännöllisesti varhaiskasvatuksen johtoryhmässä, rehtorikokouksissa ja lautakunnan kokouksissa. Talouden seurannan osalta mahdolliset poikkeamat pyritään havainnoimaan aikaisemmin. Tiettyjä oppilaisiin liittyviä kustannuksia on vaikea ennakkoon arvioida.

Henkilöstömäärä on jatkanut kasvuaan, erityisesti kasvatus- ja opetuslautakunnan palvelualueella. Tarkastuslautakunta toivoo, että henkilöstömääriä ja -kustannuksia verrattaisiin tilinpäätöksessä vastaavankokoisten kuntien lukemiin toimialueittain.

- 1) Erilliseen liitteeseen on kuvattu selvitystyö sivistyspalveluiden kustannusjaosta seudullisesti ja neljässä 5 000 -10 000 asukkaan kunnassa vuosina 2022 ja 2023.
- 2) Sivistyspalveluiden kustannukset ovat kasvaneet viimeisten vuosien aikana valtakunnallisten muutosten myötä. Lakimuutokset varhaiskasvatuksen palvelumaksuihin, subjektiivinen päivähoito-oikeus, tuntijakomuutokset, henkilöstömitoitukset varhaiskasvatuksessa ja kunta-alan palkankorotukset. Kustannustason nousu näkyy kaikissa kunnissa.
- 3) Palvelutuotantoa voidaan tehostaa parhaiten rakennemuutoksella. Tärkeintä on kohdentaa euroja kasvatukseen ja opetukseen, ei seiiniin.
- 4) Asikkalan kunnassa on seudulliseen vertailuun nähden enemmän koulunkäynninohjaajia, mutta muihin vertailukuntiin nähden saman verran tai vähemmän. Erityisen tuen oppilaille järjestettävä opetus, sijoitetut oppilaat vaativat usein enemmän henkilöstöresurssia.
- 5) Henkilöstö ja hallintokuluihin liittyvää vertailua on ollut vaikea tehdä. Se vaatisi erillistä tutustumiskäyntiä jokaiseen kuntaan. Nyt arviot pohjautuvat saatuihin pöytäkirjoihin. Kolmen kunnan osalta kyseisiä tietoja on erikseen tarkastettu.

Valmistelija	Sivistysjohtaja Haapanen Petri, 044 778 0430, petri.haapanen(a)asikkala.fi
Esittelijä	Sivistysjohtaja Haapanen Petri
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy vastauksen arviointikertomukseen ja toimittaa sen jatkokäsittelyyn.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.